

СТАНОВИЩЕ

от доц. Милена Блажиева
за дисертационния труд на Николай Николов Шекеров
“Европейските влияния върху българската скулптура от края на XIX и
началото на XX в.”

Дисертационният труд на Николай Николов Шекеров се състои от увод, три глави и заключение.

В увода е очертано полето на изследването, а именно процесите в българската скулптура в периода 1878 – 1918 г., като фокусът е поставен върху изящната скулптура – кавалетна и монументална. Докторантът формулира и основната цел: “да се проследи навлизането на европейските влияния, тяхната същност и произход, начинът, по който се пречупват през призмата и съзнанието на българските скулптори през този период”. Аргументирана е позицията разглежданият период да бъде разделен в два подпериода – от Освобождението до края на XIX в. и от 1900 г. до 1918 г.

Първата глава на дисертационния труд (“Културна ситуация в България от края на XIX и началото на XX в.”) по същество представлява добросъвестен преглед на промените, настъпили в духовния и културния живот след Освобождението. Докторантът систематично излага основните факти, разгледани през призмата на социално-политическите и икономическите фактори, оказващи влияние върху всички сфери на общественото битие. С Освобождението на България, когато политиката на държавата и енергията на нацията са насочени към това страната да заеме подобаващото ѝ се място в Европа, всички усилия в икономическата, политическата, социалната област в това число и в полето на културата, са насочени към синхронизация с европейските тенденции. В това русло се развива и българският художествен живот, а следствие от интензивната “европеизация” е и развитието на скулптурата. Светската скулптура обаче няма корени във възрожденското ни изкуство, което налага ориентация към модели, заимствани отвън.

Във втора глава - (“Европейски влияния върху българската монументална скулптура” (1878 – 1918), която в съдържанието присъства като “Европейски приноси за развитието на българската монументална скулптура (1878 - 1918), докторантът прави преглед на ключови монументални произведения, издигнати в онези години. В началото, естествено, е отделено място на работите, изпълнени в България от А. Колар и особено на онези, чиито автор е А. Дзоки. Т.е. като отправна точка са взети произведенията, които освен че са сред първите подобни паметници, издигнати в страната, принадлежат на автори, за които европейският пластичен модел е част от собствената им националната художествена традиция. Следва обзор на монументите, създадени от

